

benhavns 4de Valgkreds (Schovelin) forleden Dag give os den Anvisning, at vi skulde tage Pengene fra Lensgreverne, Godsbesidderne, for de havde endnu deres Len med de samme Rettigheder som dem, hvormed de fik dem, men de vare blevne fri for nogle af de Byrder, de havde haft. Han sagde navnlig dette, at en af de Byrder, de i sin Tid havde, var at skulle stille med den nødvendige Krigsstyrke til Landets Forsvar, og da de vare blevne fri for den Udgift, var det naturligt at lade dem bære en Del af Forsvarsudgifterne. Ja, det er jeg skam med til. Dersom vi ad den Vej kunne faa Indtægter til at dække de forøgede Forsvarsudgifter med, vilde jeg anse det for meget heldigt. Men naar det ærede Medlem i samme Øjeblik udtalte sin Glæde over, at det var lykkedes Højre at erobre 2—3 Mandater i Landstinget, og sagde, at det havde saa stor Betydning, sandsynligvis større Betydning, end at de havde et Par Ministre, saa forstod jeg, at det kun var en Anvisning, som skulde se godt ud, men som det slet ikke var det ærede Medlems oprigtige Mening at ville tilbyde os. Han kan godt staa henede og sige til os: Klem I Godsejerne deroppe, vi have dog paa Forhaand sørget for, at det Ting, som sidder deroppe, nok skal varetage Godsejernes Interesser, nok skal sørge for at befri dem; jeg kan derfor godt staa og true henede, det gør ingenting, det ser smukt ud. Men dersom vi saa se, hvad der kan gøres for at skaffe Balance ikke alene paa Statens Budget, men for vort Næringsliv i det hele taget, saa har jeg ikke hørt nogen Anvisning, som er fyldstgørende for mig, eller som har været i Stand til at give mig den Overbevisning, at hvis vi slaa ind paa den Vej, skal det nok vise sig at lykkes.

Det ærede Medlem fra Kellerup (N. P. Jensen) gav i sin ret lange Tale en udførlig Redegørelse for den finansielle Situation, set fra hans Standpunkt. At han var i Modsætning til det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff), undrede mig naturligvis ikke, og han anførte blandt andet nogle af de berettigede Indvendinger mod det ærede Medlems Tale, som jeg ogsaa her har ment kunde anføres imod den, dersom vi skulle have et sandt Billede af Forholdet. Men det ærede Medlem maledede efter min Mening med noget for lyse Farver. Det ærede Medlem oplyste os om, at der var sket en betydelig Fremgang specielt med Hensyn til Landbrugets Indtægter og Formue. Da Landbruget

efter hans Mening fremdeles er det bærende Erhverv — i hvert Fald er det jo dog et af vore betydeligste Erhverv, det ere vi alle sammen enige om —, vilde det naturligvis være glædeligt, om han havde Ret i sit Syn paa Landbrugets Fremgang. Han oplyste os om, at i Tidsrummet 1901—09 skulde Landejendommenes Værdi være stegen med ca. 800 Mill. Kr., medens Gælden kun skulde være stegen med 300 Mill. Kr., saa at der i Virkeligheden i det Tidsrum skulde være sket en Fremgang for Landbruget paa 500 Mill. Kr. Det saa jo ganske smukt ud. Men det ærede Medlem er vist ikke saa helt sikker paa, at det betød saa meget, som det ser ud til, thi han indrømmede, at den stærke Formuefremgang, Prisstigningen for Landbruget, for en Del kun var en nominel Stigning, som ikke kunde gøres i Penge, fordi man ikke saadan paa en Gang kunde gaa hen og realisere hele det danske Landbrug og indkassere den Gevinst, som den højere Pris er i Øjeblikket. Deri har det ærede Medlem fuldstændig Ret. Der kan jo komme nedadgaaende Konjunkturer for Landbrugets Produkter af den ene eller den anden Aarsag, f. Eks. paa Grund af den udenlandske Konkurrence eller daarlige Arbejdsforhold, specielt i England, der jo tager en stor Del af vore Produkter, saa at dette Land som Følge deraf vilde blive mindre købedygtigt, hvilket vilde bevirke, at Efterspørgselen gik ned, og Priserne derfor faldt. Hvis der kom en saadan Periode, hvor Landbruget gav mindre i Indtægt, er det indlysende, at denne Prisstigning vilde forsvinde lidt efter lidt, man vilde simpelt hen ikke være i Stand til at forrente saa store Kapitaler, som der her er Tale om, og som jo ere blevne effektive for de Ejendomme, der ere solgte i dette Tidsrum, overtagne ved Arv eller paa lignende Maade. Det er kun i dette Øjeblik, man kan regne med det, saa at man kan sige, at som Konjunkturerne i Øjeblikket ere, bærer Landbruget sig godt, og Priserne paa danske Landejendomme ere som Følge deraf stegne. Det er naturligvis rigtigt, naar det ærede Medlem siger, at det i alt Fald giver os den Trøst, at det kan gaa noget nedad igen, inden der kan være Tale om nogen endelig Formuetilbagegang. Men det er altsaa ikke nogen Realitet, der er Tale om. Jeg har ikke undersøgt Rigtigheden af det ærede Medlems Tale, men hvis det er rigtigt, at Værdistigningen har været 800 Mill. Kr., og Stigningen af Gælden været 300 Mill. Kr., maa det